

Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Haaksbergen (4.34d)

Samenvatting

Deze beleidsregels geven uitwerking aan een aantal bevoegdheden die in de Verordening maatschappelijke ondersteuning en de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning zijn opgenomen.

Burgemeester en wethouders van Haaksbergen;

Wettelijke basis:

bepalingen van Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, Verordening maatschappelijke ondersteuning, Nadere regels maatschappelijke ondersteuning en de Algemene wet bestuursrecht.

Besluiten:

Vast te stellen de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning.

Artikel 1 Begripsbepaling

Deze beleidsregels verstaan onder:

- a. mantelzorgwoning: een aan- of bijgebouw bij de woning die geschikt wordt gemaakt, dan wel een tijdelijke mantelzorgunit aan of bij de woning van de mantelzorger of de cliënt, die wordt bewoond door cliënt of mantelzorger;
- b. Verordening: Verordening maatschappelijke ondersteuning;
- c. cliëntstelsel: de sociale eenheid waartoe de cliënt behoort en die bestaat uit één of meer personen (huisgenoten) die samen een huishouding voeren;
- d. LVB: licht verstandelijk beperkt.

Artikel 2 Uitwerking criteria maatwerkvoorziening (artikel 3, tweede lid, van de Verordening)

1. Het college verstaat onder **eigen kracht** dat de cliënt eerst kijkt in hoeverre hij zelf, of samen met zijn sociaal netwerk indien dat mogelijk is, een bijdrage kan leveren aan het verbeteren van zijn situatie. Het college is van oordeel dat het heel normaal is dat je je inspant om je eigen situatie te verbeteren of dat je iets doet voor een partner of familielid die niet geheel op eigen kracht kan deelnemen aan de samenleving. Daarbij heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om te bevorderen dat burgers en hun omgeving hun eigen probleemoplossend vermogen benutten en versterken en daardoor niet of zo min mogelijk aangewezen raken op maatschappelijke ondersteuning.
2. Het college verstaat onder **mantelzorg**, hetgeen daarover in de Wmo 2015 is bepaald en legt dat als volgt uit: Doorgaans zijn mantelzorgers personen met wie de cliënt regelmatig contact houdt. De mantelzorger en de cliënt hoeven niet per se in één huis te wonen. Het verlenen van mantelzorg overstijgt qua duur en intensiteit de normale gang van zaken. Het gaat om hulp die verder gaat dan gebruikelijke hulp. Het college kijkt naar de behoeften, mogelijkheden en belastbaarheid van de mantelzorger. Het college gaat uit van wat redelijkerwijs de mogelijkheden van de mantelzorger zijn. Wat redelijkerwijs verwacht kan worden van een mantelzorger, verschilt van persoon tot persoon en is mede afhankelijk van de aard van de relatie en de situatie waarin de cliënt en de mantelzorger zich op dat moment bevinden. Het college gaat daarbij vooral uit van wat de mantelzorger zelf aangeeft. Naast de fysieke gesteldheid van de mantelzorger, kijkt het college ook naar de tijd die de mantelzorger beschikbaar heeft. Het college gaat met enige regelmaat de situatie van de cliënt en die van de mantelzorger bezien. Dit zorgt ervoor dat de belastbaarheid van de mantelzorger goed in het oog wordt gehouden en dat overbelasting zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het college heeft oog voor wat nodig is om de mantelzorg zo structureel mogelijk te laten plaatsvinden en de mantelzorger af en toe te kunnen ontlasten. Het college houdt rekening met de inzet van kinderen. Mantelzorg mag nooit ten koste gaan van het welbevinden en ontwikkeling van kinderen, zoals omgaan met leeftijdgenoten, vrijetijdsbesteding en de schoolprestaties. Het college slaat acht op het vermogen en de ontwikkeling van kinderen.
3. Het college verstaat onder **sociaal netwerk** hetgeen daarover in de Wmo 2015 is bepaald en legt dit als volgt uit: Dit zijn personen met wie de cliënt regelmatig contacten onderhoudt, zoals bijvoorbeeld familieleden, huisgenoten, mantelzorgers, burens en medeleden van een vereniging.
4. Het college verstaat onder een **algemeen gebruikelijke voorziening** hetgeen daarover in de Verordening is bepaald en legt dit als volgt uit: Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn in principe voor iedereen beschikbaar, of mensen nu wel of geen beperking hebben. Wat in een concrete situatie algemeen gebruikelijk is, hangt vaak af van de geldende maatschappelijke normen

op het moment van de melding/aanvraag. Algemeen gebruikelijke voorzieningen hoeven niet vanuit de Wmo 2015 te worden verstrekt.

Een voorziening is algemeen gebruikelijk als deze:

- niet speciaal bedoeld is voor mensen met een beperking, én;
- in de reguliere handel verkrijgbaar is, én;
- in prijs vergelijkbaar is met soortgelijke producten, die algemeen gebruikelijk worden geacht.

Uitzonderingen op deze criteria kunnen zijn situaties waarin:

- de handicap plotseling ontstaat, waardoor algemeen gebruikelijke voorzieningen eerder dan normaal aangeschaft of vervangen moeten worden;
- de cliënt een inkomen heeft, dat door aantoonbare kosten van de handicap onder de voor hem geldende bijstandsnorm dreigt te komen.

Het college merkt de volgende voorzieningen als algemeen gebruikelijk aan (niet limitatief):

- het gebruik van een auto;
- eigen auto en de gebruikskosten die daaraan verbonden zijn;
- autoaccessoires zoals: airconditioning, stuurbekrachtiging, elektrisch bedienbare ruiten, trekhaak, cruise control;
- bakfiets, fietskar, aanhangfiets;
- elektrische fiets/tandem (al dan niet met lage instap) voor een persoon van 18 jaar en ouder;
- fiets met trapondersteuning;
- spartamet/tandemmet;
- fiets met lage instap/ ligfiets;
- rollator;
- herinrichtingskosten;
- éénehdelmengkranen;
- antislipvloer/coating;
- keramische- of inductiekookplaat;
- ophogen tuin/bestrating bij verzakking;
- renovatie van badkamer en keuken die 25 jaar of ouder is (1) ;
- eenvoudige toiletstoel;
- verhoogd toilet of toiletverhoger;
- tweede toilet/sanibroyeur;
- wandbeugels;
- eenvoudige douchestoel;
- zonwering (inclusief elektrische bediening).
- kinderopvang;
- openbaar vervoer;
- alarmering;
- boodschappenservice;
- maaltijdvoorziening;
- glazenwasser.

5. Het college verstaat onder **een algemene voorziening** hetgeen daarover in de Wmo 2015 is bepaald en legt dit als volgt uit: Algemene voorzieningen zijn toegankelijk voor alle ingezetenen van Haaksbergen. Algemene voorzieningen stellen mensen in staat om (ondanks hun beperkingen) zelfredzaam en zelfstandig te zijn en mee te blijven doen (participatie). Voor een algemene voorziening is geen toestemming (indicatie) en doorverwijzing van een instantie nodig. Algemene voorzieningen kunnen privaat zijn, publiek of een combinatie van beide. Het college merkt de volgende voorzieningen als algemene voorzieningen aan (niet limitatief):

- klussendienst;
- anonieme hulp op afstand;
- buurtbus;
- beschikbare rolstoelpool;
- opvang voor dak- en thuislozen die uitsluitend bestaat uit slapen en eten zonder verdere ondersteuning of meer specifiek, winteropvang;
- een inloop voor alle mensen die kampen met eenzaamheid of geestelijke dan wel geldelijke problemen (bijv. inloop GGZ);
- mantelzorgondersteuning;
- sociaal-culturele voorzieningen;
- diensten van bijvoorbeeld Noaberpoort;
- automaatje;
- formulierenbrigade;

- organiseren van activiteiten met een sociaal-recreatief of sportief karakter voor specifieke doelgroepen;
- algemeen toegankelijke activiteiten voor mensen die anderen willen ontmoeten of een zinvolle invulling willen geven aan de dag;
- ouderenadviseurs;
- cliëntondersteuning.

(1: De sociale woningbouw hanteert voor de renovatie van badkamer en keuken een termijn van ongeveer 25 jaar. Omdat als ondergrens voor wat acceptabel is in de Wmo het niveau sociale woningbouw wordt gehanteerd, wordt dit eveneens toegepast voor eigenaren van een koopwoning en de vrije huursector.)

Artikel 3 Gebruikelijke hulp

1. Het college verstaat onder **gebruikelijke hulp**, hetgeen daarover in de Wmo 2015 is bepaald en legt dat als volgt uit: Volgens het college is het in onze samenleving normaal dat de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten waar nodig en mogelijk hun rol nemen in het huishouden, zeker wanneer er sprake is van een huisgenoot met een beperkte zelfredzaamheid.
2. Gebruikelijke hulp is de normale, dagelijkse zorg die partners of ouders en inwonende kinderen geacht worden elkaar onderling te bieden omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden. Gebruikelijk hulp is van toepassing op alle beperkingen van de cliënt. Van gebruikelijke hulp is sprake indien er een huisgenoot aanwezig is, die in staat kan worden geacht bijvoorbeeld (niet limitatief):
 - het huishoudelijk werk over te nemen;
 - het meenemen met familiebezoek/huisarts;
 - het doen van de administratie;
 - de opvoeding van en zorg voor kinderen door ouders.
3. Uitgangspunt van deze beleidsregels is dat de persoon waar van gebruikelijke hulp wordt verwacht geen stoornissen of beperkingen heeft om gebruikelijke hulp te kunnen bieden en gebruikelijke hulp niet leidt tot (dreigende) overbelasting. Hieruit volgt automatisch, dat telkens getoetst moet worden of de hulp gebruikelijk is voor de persoon. Tijdens het onderzoek zal dit vastgesteld moeten worden. Zonder onderzoek kan niet wordt gesteld, dat er sprake is van gebruikelijk hulp.
4. Als de hulpvrager huisgenoten heeft die huishoudelijk taken over kunnen nemen, worden zij verondersteld dit door een herverdeling van taken te doen. Dit principe is gebaseerd op de achterliggende gedachte dat een leefeenheid gezamenlijk verantwoordelijk is voor het huishoudelijk werk (ofwel: het draaiende houden van een huishouden) en dat ook alleenstaanden een huishouden voeren naast andere dagelijkse bezigheden (werk, vrije tijd, enz.). Dit betekent dat als diegene die gewend is het huishoudelijke werk te doen, hiertoe niet meer in staat is, andere leden van de leefeenheid verondersteld worden dit over te nemen. Dit principe heeft een verplichtend karakter en geldt voor alle huisgenoten.
5. Wanneer er gebruikelijke hulp van een gezond kind wordt verwacht, dan moet er onderzoek gedaan worden naar het vermogen van dit kind voor wat betreft het verrichten van huishoudelijk werk. Er moet rekening gehouden worden met wat op een bepaalde leeftijd als bijdrage van een kind mag worden verwacht, de ontwikkelingsfase van het specifieke kind en het feitelijke vermogen van dit kind om een bijdrage te leveren. De inzet van kinderen mag niet ten koste gaan van hun welbevinden en ontwikkeling, waaronder schoolprestaties. Het college hanteert de volgende richtlijnen ten aanzien van gebruikelijke hulp van kinderen bij verschillende leeftijden in het huishouden:

Kinderen van 0 tot 5 jaar

- leveren geen bijdrage aan het huishouden

Kinderen van 5 tot 12 jaar (naar eigen mogelijkheden)

- helpen met opruimen;
- helpen met tafel dekken en tafel afruimen;
- helpen met afwassen en afdrogen;
- helpen met in -en uitpakken van de vaatwasser
- kunnen een boodschap doen;
- kunnen hun eigen kleding in de wasmand gooien.

Kinderen van 12 tot 18 jaar

- kunnen dezelfde taken als kinderen van 5 tot 12 jaar verrichten;
 - kunnen hun eigen kamer opruimen;
 - kunnen hun eigen kamer stofzuigen;
 - kunnen hun eigen bed verschonen;
 - kunnen een huisgenoot begeleiden bij het maken van een wandelingetje.
6. Van een gezonde volwassen huisgenoot van 18 tot 23 jaar wordt verwacht dat deze de huishoudelijke taken overneemt als de primaire verzorger uitvalt. Van een 18 tot 23 jarige wordt verondersteld dat deze een eenpersoonshuishouden kan voeren. Hieronder vallen de zware huishoudelijke werkzaamheden (stofzuigen, schoonhouden sanitair, beddengoed verschonen), lichte huishoudelijke werkzaamheden (afstoffen, bedden opmaken, afwassen), maaltijden verzorgen, en wasverzorging. Uit het onderzoek zal moeten blijken of aanvullend op de gebruikelijke hulp van huisgenoten van 18 tot 23 jaar HO geïndiceerd moet worden.
7. Voor zover een partner, ouder, volwassen kind en/of andere volwassen huisgenoot overbelast is of dreigt te raken, wordt van hem of haar geen bijdrage verwacht. Eventuele (dreigende) overbelasting staat toepassing van deze beleidsregels niet in de weg, wanneer er voor de partner, ouder, volwassen kind en/of andere volwassen huisgenoot eigen mogelijkheden zijn om de overbelasting op te heffen. Voor zover de (dreigende) overbelasting wordt veroorzaakt door maatschappelijke activiteiten buiten de gebruikelijke hulp in combinatie met een fulltime school- of werkweek, gaat het verlenen van gebruikelijke hulp voor op die maatschappelijke activiteiten.
8. De volgende factoren zijn geen redenen om van gebruikelijke hulp af te zien:
- a. culturele diversiteit: Bij het inventariseren van de eigen mogelijkheden van gebruikelijke hulp wordt geen onderscheid gemaakt op basis van sekse, religie, cultuur, de wijze van inkomensverwerving of persoonlijke opvattingen over het verrichten van gebruikelijke hulp.
 - b. niet gewend zijn om gebruikelijke hulp te verlenen: redenen als 'niet gewend zijn om' of 'geen huishoudelijk werk willen en/of kunnen verrichten' zijn geen redenen om af te zien van gebruikelijke hulp;
 - c. een hoge leeftijd: leeftijd is geen criterium om geen gebruikelijke hulp te kunnen verlenen. Wel zal tijdens het onderzoek bekeken worden in hoeverre iemand in staat is om gebruikelijke hulp te verlenen of nieuwe taken aan te leren.
9. Deze in het zesde lid opgenomen lijst is niet-limitatief. Voor zover er sprake is van uitzonderingen worden deze per factor toegelicht.

Artikel 4 Gebruikelijke hulp aan kinderen

1. Het college verstaat onder **gebruikelijke hulp aan kinderen** dat ouders een zorgplicht hebben voor hun kinderen. De ouders zorgen voor de opvoeding van hun kinderen. Dit houdt in: het zorgen voor hun mentale en lichamelijk welzijn en het bevorderen van de ontwikkeling van hun persoonlijkheid (en naar draagkracht voorzien in de kosten van dit alles). Deze zorgplicht strekt zich uit over opvang, verzorging, begeleiding en opvoeding die een ouder (of verzorger), onder meer afhankelijk van de leeftijd en verstandelijke ontwikkeling van het kind, normaal gesproken geeft aan een kind, inclusief de hulp bij kortdurende ziekte. Gebruikelijke hulp voor kinderen omvat in ieder geval de aanwezigheid van een verantwoordelijke ouder of derde persoon passend bij de leeftijd en ontwikkeling van het kind. Wanneer één van de ouders uitvalt en niet de gebruikelijke hulp kan bieden, dan wordt in eerste instantie binnen de gezamenlijke huishouding naar een oplossing gezocht. Als er sprake is van een éénoudergezin als het gevolg van een echtscheiding of het op een andere wijze verbreken van de relatie, verdwijnt de zorgplicht voor de kinderen door de ex-partner niet. Bij uitval van de verzorgende ouder wordt wel onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van opvang van de kinderen door de niet thuiswonende ouder, door te kijken naar de voor de rechtbank vastgelegde afspraken tussen de ex-echtgenoten/partners. Als de zorgplicht door de niet-verzorgende ouder kennelijk niet wordt nagekomen, beschouwen we de situatie als een éénoudergezin.
2. Het college hanteert de volgende richtlijnen ten aanzien van gebruikelijke hulp van ouders voor kinderen bij verschillende leeftijden:

Kinderen van 0 tot 3 jaar

- hebben bij alle activiteiten verzorging van een ouder nodig;
- ouderlijk toezicht is zeer nabij nodig;
- zijn in toenemende mate zelfstandig in bewegen en verplaatsen;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;

- hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
- hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

Kinderen van 3 tot 5 jaar

- kunnen niet zonder toezicht van volwassenen. Dit toezicht kan binnenshuis korte tijd op gehoorafstand (bijv. ouder kan was ophangen in andere kamer);
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
- kunnen zelf zitten, en op gelijkvloerse plaatsen zelf staan en lopen;
- hebben hulp, toezicht, stimulans, zindelijkheidstraining en controle nodig bij de toiletgang;
- hebben hulp, toezicht, stimulans en controle nodig bij aan- en uitkleden, eten en wassen, in- en uit bed komen, dag- en nachtritme en dagindeling bepalen;
- hebben begeleiding nodig bij hun spel en vrijetijdsbesteding;
- zijn niet in staat zich zonder begeleiding in het verkeer te begeven;
- hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

Kinderen van 5 tot 12 jaar

- kinderen vanaf 5 jaar hebben een reguliere dagbesteding op school, oplopend van 22 tot 25 uur/week;
- kunnen niet zonder toezicht van volwassenen. Dit toezicht kan op enige afstand (bijv. kind kan buitenspelen in directe omgeving van de woning als ouder thuis is);
- hebben toezicht, stimulans en controle nodig en vanaf 6 jaar tot 12 jaar geleidelijk aan steeds minder hulp nodig bij hun persoonlijke verzorging zoals het zich wassen en tanden poetsen;
- hebben hulp nodig bij het gebruik van medicatie;
- zijn overdag zindelijk, en 's nachts merendeels ook; ontvangen zo nodig zindelijkheidstraining van de ouders/verzorgers;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
- hebben begeleiding van een volwassene nodig in het verkeer wanneer zij van en naar school, activiteiten ter vervanging van school of vrije tijdsbesteding gaan;
- hebben sport- en hobbyactiviteiten in verenigingsverband, ongeveer twee maal per week;
- hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

Kinderen van 12 tot 18 jaar

- hebben geen voortdurend toezicht nodig van volwassenen;
- kunnen vanaf 12 jaar enkele uren alleen gelaten worden;
- kunnen vanaf 16 jaar een dag en/of een nacht alleen gelaten worden;
- kunnen vanaf 18 jaar zelfstandig wonen;
- hebben bij hun persoonlijke verzorging geen hulp en maar weinig toezicht nodig;
- hebben bij gebruik van medicatie tot hun 18e jaar toezicht, stimulans en controle nodig;
- hebben tot 18 jaar een reguliere dagbesteding op school/opleiding;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij ontplooiing en ontwikkeling (bv. huiswerk of het zelfstandig gaan wonen);
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
- hebben sport- en hobbyactiviteiten in verenigingsverband, een onbeperkt aantal keren per week;
- hebben tot 17 jaar een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

Artikel 5 Financiële haalbaarheid van een algemene voorziening en algemeen gebruikelijke voorzieningen

1. Het college verstaat onder **financiële haalbaarheid** dat de cliënt blijft beschikken over een inkomen, ter hoogte van 90% van de voor de cliënt geldende bijstandsnorm inclusief vakantiegeld.
2. Cliënt toont aan wat de hoogte van het maandelijks netto inkomen inclusief vakantiegeld is en welke bijzondere kosten, die niet voor vergoeding (zoals bijvoorbeeld verzekering, belastingteruggave of bijzondere bijstand) in aanmerking komen (kosten die gemaakt worden als gevolg van de beperkingen of handicap) cliënt maandelijks heeft vanaf het moment van melden.

3. Het college berekent aan de hand van de verstrekte gegevens de financiële haalbaarheid van de algemene voorziening en algemeen gebruikelijke voorziening. Indien het gebruik van een algemene voorziening of algemeen gebruikelijke voorziening financieel niet haalbaar is verstrekt het college een maatwerkvoorziening aan de cliënt.

Artikel 6 Uitwerking maatwerkvoorziening (artikel 3, derde lid, van de Verordening)

1. Het college verstaat onder **voorzienbaarheid** onder meer het volgende: Er wordt verwacht van senioren of personen met een chronisch of zelfs progressief ziektebeeld dat zij anticiperen op de toekomst. Bij de keuze van een nieuw te betrekken woning of aanpassingen aan de bestaande woning wordt verwacht dat men rekening houdt met de eigen situatie. Dat betekent ook dat er met bestaande of te verwachten beperkingen rekening wordt gehouden. Indien het voor een cliënt bij het betrekken van de woning gelet op zijn medische situatie voorzienbaar was, dat hij beperkingen zou gaan ondervinden bij het normale gebruik van de woning, wijst het college de aanvraag voor een woonvoorziening af.
2. Het college verstaat onder **langdurig noodzakelijk**: een voorziening die langer dan 6 maanden noodzakelijk is, of omdat er sprake is van een blijvende situatie (in bijvoorbeeld terminale situaties). De term langdurig noodzakelijk is alleen van toepassing op de volgende maatwerkvoorzieningen:
 - a. woonvoorziening;
 - b. rolstoelvoorziening;
 - c. sportvoorzieningen;
 - d. vervoer maatschappelijke deelname.

Artikel 7 Uitwerking afschrijvingstermijnen maatwerkvoorziening (artikel 3, vierde lid, van de Verordening)

1. Het college hanteert bij maatwerkvoorzieningen de in de volgende leden opgenomen afschrijvingstermijnen.
2. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening woonvoorziening voor een bouwkundige woningaanpassing, wordt rekening gehouden met de afschrijvingstermijn zoals die in de sociale woningbouw gehanteerd wordt. De sociale woningbouw hanteert voor de renovatie van badkamer en keuken een termijn van ongeveer 25 jaren. Omdat als ondergrens voor wat acceptabel is in de Wmo het niveau sociale woningbouw wordt gehanteerd, wordt dit eveneens toegepast voor eigenaren van een koopwoning en de vrije huursector.
3. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening, anders dan in het tweede lid van dit artikel, sluit het college aan bij de afschrijvingstermijn van zeven jaren.
4. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening zolang de huidige maatwerkvoorziening nog adequaat functioneert ongeacht of de afschrijvingstermijn is verstreken.
5. Het college verstrekt een maatwerkvoorziening wanneer de afschrijvingstermijn van de huidige maatwerkvoorziening is verstreken en deze maatwerkvoorziening niet meer adequaat functioneert. Als uit het technisch rapport van de gecontracteerde leverancier blijkt dat de huidige maatwerkvoorziening na een reparatie, die valt binnen de overeenkomst met de gecontracteerde leverancier, weer langdurig adequaat functioneert, verstrekt het college geen vervangende maatwerkvoorziening.

Artikel 8 Uitwerking maatwerkvoorziening HO (artikelen 2a, tweede lid en 3, tweede lid van de Verordening)

1. De maatwerkvoorziening HO wordt ingezet als een cliënt niet meer op eigen kracht, met gebruikelijke hulp of met behulp van zijn sociale netwerk zijn huis leefbaar kan houden. Huishoudelijke taken worden dan overgenomen door een hulp. Het resultaat leefbaar huis wordt hiermee bereikt. Onder leefbaar huis wordt verstaan dat een cliënt gebruik moet kunnen maken van de woonruimten die nodig zijn voor het normale gebruik van de woning en die daadwerkelijk dagelijks in gebruik zijn. Het huis dient zodanig leefbaar te zijn dat geen vervuiling plaatsvindt en zo een algemeen aanvaardbaar basisniveau van een leefbaar huis wordt gerealiseerd.
2. De maatwerkvoorziening HO bestaat uit zes modules met elk een eigen resultaat. De zes modules zijn:
 - Basismodule;
 - module Extra hygiëne;
 - module Wasverzorging;

- module Regie;
- module Maaltijdverzorging;
- module Zorg voor minderjarige kinderen.

De basismodule en de vijf aanvullende modules zijn uitgewerkt in bijlage 1 “Basismodule en aanvullende modules”; bij deze beleidsregels.

3. De **Basismodule HO** bestaat uit basis schoonmaakactiviteiten en incidentele schoonmaakactiviteiten per woonruimte gericht op het resultaat “leefbaar huishouden”. De module heeft betrekking op de woonruimten die nodig zijn voor het normale gebruik van de woning én die daadwerkelijk dagelijks in gebruik zijn. Per woonruimte wordt aangegeven welke activiteiten er met welke frequentie per ruimte moeten worden verricht om het resultaat leefbaar huishouden te realiseren. Daarbij wordt per activiteit de normtijd gegeven. De normen van de basismodule zijn gebaseerd op het HHM onderzoek.
4. De **module Extra hygiëne** wordt ingezet als een cliënt vanwege objectieveerbare medische/fysieke belemmeringen onvoldoende resultaat kan bereiken met de basismodule. De module Extra hygiëne is qua activiteiten gelijk aan de basismodule. Alleen de frequentie van (enkele van) de activiteiten verschilt met de basismodule. De module Extra hygiëne is gebaseerd op de normen uit het CIZ protocol.
5. De **module Wasverzorging** wordt ingezet als een cliënt een belemmering heeft bij het op orde en schoon houden van de kleding en het linnen- en/of beddengoed. Aan de belemmering ligt een objectieveerbare (medische) beperking ten grondslag. Het doel van dit resultaat is de beschikking hebben over schone en draagbare kleding en linnen- en/of beddengoed. De module wasverzorging is gebaseerd op de norm uit HHM onderzoek.
6. De **module Regie** wordt ingezet wanneer een cliënt niet in staat is tot regie en planning van de werkzaamheden met betrekking tot het organiseren van huishoudelijke taken. Behalve dat er huishoudelijke taken moeten worden overgenomen, heeft de hulp aansturende en regietaken. Het doel van het voeren van de regie over het huishouden is, naast een leefbaar huishouden, ook het ondersteunen bij het organiseren van het huishouden. Voorwaarde voor het inzetten van de module Regie is dat sprake is van een objectieveerbare (medische) beperking. De module Regie is gebaseerd op de normen uit het CIZ protocol.
7. De **module Maaltijdverzorging** bestaat uit activiteiten die moeten worden verricht om het resultaat “beschikken over benodigde dagelijkse maaltijden” te bereiken. De module maaltijdverzorging wordt alleen ingezet als sprake is van een objectieveerbare (medische) beperking die ertoe leidt dat een cliënt niet in staat is zelf of met ondersteuning van het sociale netwerk het resultaat te bereiken. De module maaltijdverzorging is gebaseerd op de normen uit het CIZ protocol.
8. De module **Zorg voor minderjarige kinderen** bestaat uit zorg voor minderjarige kinderen en wordt ingezet als ouders door acuut ontstane problemen een oplossing nodig hebben voor minderjarige, gezonde kinderen. De ondersteuning is dus per definitie tijdelijk (maximaal drie maanden), in afwachting van een structurele oplossing. De module Zorg voor minderjarige kinderen is gebaseerd op de normen uit het CIZ protocol.
9. Wanneer de cliënt overlijdt, blijft de huisgenoot die achterblijft HO ontvangen gedurende maximaal vier weken. Zo heeft de achterblijvende huisgenoot vier weken de tijd om de ondersteuning op een andere manier te organiseren of de (veranderende) indicatie op zijn naam te kunnen laten zetten.
10. Indien door ernstige vervuiling een grondige schoonmaak van de woning van cliënt noodzakelijk is, legt het college de voorwaarde op om voorafgaand aan HO de woning grondig te laten schoonmaken.
11. In het ondersteuningsplan wordt aangegeven welke specifieke activiteiten, in welke ruimte met welke frequentie, moeten worden verricht bij de cliënt. Het ondersteuningsplan maakt onderdeel uit van de beschikking.

Artikel 9 Uitwerking maatwerkvoorziening OB1 (artikelen 2a, tweede lid en 3, tweede lid van de Verordening

1. De maatwerkvoorziening **OB1** heeft als doel om de zelfredzaamheid van de cliënt te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is gericht op het uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.
2. Binnen de maatwerkvoorziening OB1 zijn drie niveaus te onderscheiden, namelijk niveau A, niveau B en niveau c.
3. Kenmerken van cliënten/situaties die onder **niveau A** vallen:
 - er is geen of in beperkte mate sprake van gedragsproblematiek;
 - er is sprake van een stabiele (ontwikkel) context;

- de cliënt en/of het cliëntstelsel kan afspraken maken over het moment van de ondersteuning;
 - de kans op risicovolle situaties en/of escalatie is gering;
 - de cliënt heeft voldoende inzicht, kan veranderingen in eigen ondersteuningsbehoefte signaleren en hierop reageren;
 - de cliënt is gemotiveerd om ondersteuning te ontvangen.
4. Kenmerken van cliënten/situaties die onder **niveau B** vallen:
- er kan sprake zijn van gedragsproblematiek die belemmerend werkt bij de uitvoering van de ondersteuning;
 - de kans op risicovolle situaties en/of escalatie is aanwezig maar niet groot;
 - de cliënt kan veranderingen zelf signaleren, maar is onvoldoende in staat om hierop te reageren;
 - de motivatie van de cliënt voor het volgen van de ondersteuning is wisselend.
5. Kenmerken van cliënten/situaties die onder **niveau C** vallen:
- er is meestal sprake van matige of ernstige gedragsproblematiek die belemmerend werkt bij de uitvoering van de ondersteuning;
 - de ondersteuning is niet routinematig;
 - er is geen stabiele (ontwikkel) context;
 - er is hoog risico op escalatie/gevaar;
 - met de cliënt is het niet mogelijk om afspraken te maken over de planning doordat de situatie sterk wisselend is en onvoorspelbaar;
 - voortdurend is herziening van de planning van de ondersteuning nodig;
 - de cliënt kan veranderingen zelf in het geheel niet signaleren;
 - er kan verscherpt toezicht nodig zijn;
 - de cliënt is structureel niet of nauwelijks te motiveren tot het volgen van de ondersteuning.
6. Het college kent de maatwerkvoorziening OB1 groepsgericht en/of individueel toe.

Artikel 10 Uitwerking maatwerkvoorziening OB2 (artikelen 2, tweede lid en 3, tweede lid van de Verordening)

1. De maatwerkvoorziening **OB2** heeft als doel om de zelfredzaamheid van de cliënt te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is gericht op het helpen overzien van dagelijkse handelingen en vaardigheden (regie) en het leeftijdsadequaat uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.
2. Binnen de maatwerkvoorziening OB2 zijn drie niveaus te onderscheiden, namelijk niveau A, niveau B en niveau c.
3. Kenmerken van cliënten/systemen die onder **niveau A** vallen:
- er is geen of in beperkte mate sprake van gedragsproblematiek;
 - er is sprake van een stabiele (ontwikkel) context;
 - de cliënt kan afspraken maken over het moment van de ondersteuning;
 - de kans op risicovolle situaties en/of escalatie is gering;
 - de cliënt heeft voldoende inzicht: kan veranderingen in eigen ondersteuningsbehoefte signaleren en hierop reageren;
 - de cliënt is gemotiveerd voor het volgen/ontvangen van ondersteuning.
4. Kenmerken van cliënten die onder **niveau B** vallen:
- er kan sprake zijn van gedragsproblematiek die belemmerend werkt bij de uitvoering van de ondersteuning;
 - de kans op risicovolle situaties en/of escalatie is aanwezig maar niet groot;
 - de cliënt kan veranderingen zelf signaleren, maar is onvoldoende in staat om hierop te reageren;
 - de motivatie van de cliënt voor het volgen van de ondersteuning is wisselend.
5. Kenmerken van cliënten die onder **niveau C** vallen:
- er is meestal sprake van matige of ernstige gedragsproblematiek die belemmerend werkt bij de uitvoering van de ondersteuning;
 - de ondersteuning is niet routinematig;
 - er is geen stabiele (ontwikkel) context;
 - er is hoog risico op escalatie/gevaar;

- met de cliënt is het niet mogelijk om afspraken te maken over de planning doordat de situatie sterk wisselend is en onvoorspelbaar;
 - voortdurend is herziening van de planning van de ondersteuning nodig;
 - de cliënt kan veranderingen zelf in het geheel niet signaleren;
 - er kan verscherpt toezicht nodig zijn;
 - de cliënt is structureel niet of nauwelijks te motiveren tot het volgen van de ondersteuning.
6. Het college kent de maatwerkvoorziening OB2 groepsgericht en/of individueel toe.

Artikel 11 Uitwerking maatwerkvoorziening structureel vervoer (artikel 2a, tweede lid en 3, tweede lid van de Verordening)

Het college verstrekt de maatwerkvoorziening structureel vervoer als het college heeft bepaald dat een cliënt niet in staat is om de locatie waar één van de vormen ondersteuningsbehoefte (OB 1 of OB2) wordt aangeboden op eigen kracht of met gebruikelijke hulp of met hulp van mantelzorger of hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk, al dan niet met het openbaar vervoer, fiets of ander vervoermiddel te bereiken.

Artikel 12 Uitwerking maatwerkvoorziening wonen en verblijf (artikelen 2a, tweede lid en 3, tweede lid van de Verordening)

1. Met wonen en verblijf zet het college een maatwerkvoorziening in voor cliënten ter vervanging van de eigen thuissituatie.
2. Wonen en verblijf bestaat uit twee vormen, Dakje 1 en Dakje 2.
3. Een dakje bestaat uit de volgende elementen:
 - a. accommodatie;
 - b. eten en drinken;
 - c. hotelmatige aspecten (zoals schoonmaak, keuken, portier, gastvrouw, slaapdienst, bewaking en nachtwacht);
 - d. leefklimaat (dagelijkse/nachtelijke zorg ter vervanging van de zorg in de eigen natuurlijke omgeving zoals bijvoorbeeld het gezin).
4. **Dakje 1** betreft de tijdelijke vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uur-setting. Er is iemand aanwezig op de momenten dat de cliënt dit nodig heeft en op de momenten dat er wordt gealarmeerd. De mate waarin dit noodzakelijk is, is leeftijd- en persoonsafhankelijk. De cliënt functioneert sociaal redelijk zelfstandig. Voor zijn sociale redzaamheid is beperkte begeleiding nodig. Dit betreft met name toezicht en stimulatie bij het aangaan van sociale relaties en contacten en deelname aan het maatschappelijk leven. De cliënt heeft ten aanzien van de psychosociale/cognitieve functies af en toe hulp, toezicht of sturing nodig. Bij algemeen dagelijkse levensverrichtingen (ADL) functioneert de cliënt leeftijdsadequaat. Er is meestal geen of in beperkte mate sprake van gedragsproblematiek of psychiatrische problematiek, of deze problematiek is beheersbaar. Het gaat om kortdurend verblijf/respijtzorg.
5. **Dakje 2** betreft een vervanging van de thuissituatie waarbij sprake is van actief toezicht. Er is sprake van LVB-problematiek waarbij de cliënt onvoorspelbaar gedrag vertoont. De huisvesting is passend bij (het gedrag van) de cliënt. Dit houdt in dat het een veilige omgeving is voor de cliënt en bestand is tegen geweld/molest. Toezicht op de cliënt is op een fysiek goede manier geregeld. De voorziening is zo vormgegeven dat er goed toezicht kan worden gehouden met als doel de veiligheid te bewaken.

Artikel 13 Uitwerking maatwerkvoorziening woonvoorziening (artikelen 2a, tweede lid en 3, tweede lid van de Verordening)

1. De maatwerkvoorziening woonvoorziening heeft als doel het normaal gebruik van de woning. Onder normaal gebruik wordt verstaan dat de elementaire woonfuncties mogelijk moeten zijn: slapen, lichaamsreiniging, toiletgang, het bereiden en consumeren van voedsel en het zich verplaatsen in de woning. Voor kinderen komt daar bij het veilig kunnen spelen in de woning. Er worden in principe geen hobby- of studeerruimtes aangepast of bereikbaar gemaakt, omdat het hier geen elementaire woonfuncties betreft. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening woonvoorziening voor woningaanpassingen met een therapeutisch doel zoals dialyseruimte en therapeutisch baden.
2. Het college weigert een maatwerkvoorziening woonvoorziening als deze betrekking heeft op een hoger niveau dan het niveau van de sociale woningbouw. Het college weigert daarnaast een maatwerkvoorziening voor het gebruik van de kelder of de zolder.

3. Het college hanteert het volgende afwegingskader bij de maatwerkvoorziening woonvoorziening:
 - a. Uitgangspunt is dat iedereen eerst zelf zorg dient te dragen voor een woning. Daarbij mag ervan uit worden gegaan dat rekening wordt gehouden met bekende beperkingen, ook wat betreft de toekomst. Een eigen woning kan zowel een gekochte woning zijn als een huurwoning. Ook bij afwijkende situaties, zoals een woonwagen met vaste standplaats wordt in principe gesproken van woning.
 - b. Het college beoordeelt allereerst of het resultaat: wonen in een geschikt huis, ook te bereiken is via een verhuizing. Hierbij worden alle aspecten meegewogen: financiële consequenties van de verhuizing, de termijn waarop een woning beschikbaar komt (in verband met de medische verantwoorde termijn), de argumenten pro en contra verhuizing ten aanzien van de betrokkene en argumenten op basis van eventueel aanwezige mantelzorg. Een zeer zorgvuldige afweging van alle argumenten zal aan het besluit ten grondslag worden gelegd.
 - c. Als een in pandige aanpassing mogelijk is, bijvoorbeeld in de situatie van een ruime benedenverdieping, zal het college allereerst die situatie beoordelen, voordat uitbreiding van de woning aan de orde komt.
 - d. Uitgangspunt is dat er geen maatwerkvoorziening woonvoorziening wordt verstrekt als het gaat om specifiek voor gehandicapten of ouderen bedoelde gebouwen.
 - e. Wanneer de cliënt in een Wlz-instelling woont, kan het college eenmalig een maatwerkvoorziening woonvoorziening verstrekken voor het bezoekerbaar maken van één woning waar de cliënt in de periode voorafgaand aan de verhuizing naar de Wlz instelling heeft gewoond en nog regelmatig op bezoek komt (bijvoorbeeld de woning van partner, kinderen of ouders). Bezoekerbaar houdt in dat de persoon toegang heeft tot de woning en één verblijfsruimte (bijvoorbeeld de woonkamer) en het toilet kan bereiken en gebruiken. Er worden geen aanpassingen vergoed om logeren mogelijk te maken.
 - f. Bij grotere bouwkundige aanpassingen aan de woning werkt het college altijd eerst met een programma van eisen, waarbij de cliënt minimaal twee offertes opvraagt en overlegt. Het college vraagt zo nodig zelf een offerte op indien het college twijfelt aan de overgelegde offertes.
4. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening woonvoorziening voor een mantelzorgwoning.
5. Het college verstrekt in een pgb de volgende kosten van woningaanpassingen (niet limitatief):
 - a. de aanneemsom (hierin begrepen de loon- en materiaalkosten) voor het treffen van de voorziening. Indien de voorziening in de privésfeer wordt gerealiseerd dan vervalt de post loonkosten en komen alleen de materiaalkosten voor een pgb in aanmerking;
 - b. de risicoverzekering van loon- en materiaalkosten. Indien de voorziening in de privésfeer wordt gerealiseerd dan vervalt de post loonkosten en komen alleen de materiaalkosten voor een pgb in aanmerking;
 - c. het architectenhonorarium, inclusief btw, tot ten hoogste 10% van de aanneemsom. Alleen in die gevallen dat het noodzakelijk is dat een architect voor de woningaanpassing wordt ingeschakeld worden deze kosten meegenomen. Het gaat dan om ingrijpende woningaanpassingen;
 - d. de kosten voor het toezicht op de uitvoering, indien noodzakelijk, tot een maximum van 2% van de aanneemsom (inclusief btw);
 - e. de leges voor zover deze betrekking hebben op het treffen van de voorziening;
 - f. de verschuldigde en niet verrekenbare of terugvorderbare omzetbelasting;
 - g. de prijs van bouwrijpe grond, indien noodzakelijk, als niet binnen de oorspronkelijke kavel gebouwd kan worden;
 - h. de door het college in een beschikking goedgekeurde kostenverhogingen, die ten tijde van de raming van de kosten redelijkerwijs niet voorzien hadden kunnen zijn;
 - i. de kosten in verband met noodzakelijk technisch onderzoek en door het college noodzakelijk geachte adviezen over het verrichten van de aanpassing;
 - j. de kosten van heraansluiting op openbare nutsvoorziening.
6. Het college vergoedt voor een verhuizing in een pgb de verhuiskosten.
7. Het college verbindt de volgende voorschriften aan het verstrekken van een pgb voor een woonvoorziening voor een woningaanpassing:
 - a. aan door het college aangewezen personen wordt door de eigenaar of huurder toegang verleend tot de woonruimte waar de woningaanpassing wordt aangebracht;
 - b. aan door het college aangewezen personen wordt gelegenheid geboden tot het controleren van de woningaanpassing;
 - c. terstond na de voltooiing van de in de beschikking genoemde werkzaamheden, doch uiterlijk binnen zes maanden na het toekennen van het pgb, verklaart de gerechtigde aan het college dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid conform het programma van eisen (PvE);

- d. deze gereed melding gaat vergezeld van een verklaring, met onderliggende bewijsstukken, dat bij het treffen van de voorziening is voldaan aan de voorwaarden waaronder de voorziening is verleend en is tevens een verzoek om vaststelling van de voorziening.

Artikel 14 Uitwerking maatwerkvoorziening rolstoelvoorziening (artikelen 2a, tweede lid en 3, tweede lid van de Verordening)

1. De maatwerkvoorziening rolstoelvoorziening heeft als doel het in belangrijke mate zittend verplaatsen door de cliënt in en om de woning. Dit sluit de rolstoel voor incidenteel gebruik bijna altijd uit, omdat deze bedoeld is voor incidenteel gebruik en voor verplaatsingen over langere afstanden elders.
2. Als er noodzaak bestaat voor een rolstoel voor dagelijks zittend gebruik, stelt het college, zo nodig op basis van een medisch of ander deskundig advies een programma van eisen op.
3. Bij verstrekking in natura vallen alle kosten van onderhoud en verzekering onder de verstrekking. Bij het vaststellen van een pgb voor een rolstoel houdt het college rekening met kosten van onderhoud en verzekering.

Artikel 15 Uitwerking maatwerkvoorziening sportvoorziening (artikelen 2a, tweede lid en 3, tweede lid van de Verordening)

1. De maatwerkvoorziening sportvoorziening heeft als doel dat een cliënt een sport kan beoefenen.
2. Het college stelt als voorwaarden voor maatwerkvoorziening sportvoorziening dat:
 - a. de cliënt aantoont dat er sprake is van een actieve sportbeoefening, door bijvoorbeeld een bewijs van lidmaatschap van de sportvereniging of facturen waaruit het bovenstaande blijkt;
 - b. en dat de cliënt aantoont dat het zonder sporthulpmiddel niet mogelijk is om een sport te beoefenen en de kosten hiervan aanzienlijk hoger zijn -dan de gebruikelijke kosten die een persoon zonder beperkingen heeft voor dezelfde (of een vergelijkbare) sport.
3. Het college verstrekt eens per zes jaar een sportvoorziening.
4. Bij verstrekking in natura vallen alle kosten van onderhoud en verzekering onder de verstrekking. Bij het vaststellen van een pgb voor een sportvoorziening houdt het college rekening met de meerkosten van onderhoud en verzekering.

Artikel 16 Uitwerking maatwerkvoorziening vervoer maatschappelijke deelname (artikelen 2a, tweede lid en 3, tweede lid van de Verordening)

1. De maatwerkvoorziening vervoer maatschappelijke deelname heeft als doel het lokaal verplaatsen per vervoermiddel in de eigen woon- en leefomgeving. Onder lokaal verplaatsen verstaat het college verplaatsingen in een straal van 15 tot 20 kilometer rond de woning. Buiten dit gebied kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden van het bovenregionale vervoer, dat Valys in opdracht van het ministerie van VWS verricht. Het college onderscheidt de volgende maatwerkvoorzieningen vervoer maatschappelijke deelname:
 - a. collectief vervoer (inclusief rolstoeltaxi);
 - b. pgb taxivervoer;
 - c. pgb rolstoeltaxi;
 - d. auto aanpassing in natura, dan wel pgb;
 - e. scootmobielpool
 - f. scootmobiel in natura, dan wel pgb;
 - g. driewiel fiets in natura, dan wel pgb;
 - h. ouder- kindtandem in natura, dan wel pgb;
 - i. kinderduwwagen in natura, dan wel pgb;
 - j. handbike in natura, dan wel pgb;
 - k. financiële tegemoetkoming voor brandstofkosten van de eigen auto;
 - l. een andere vervoersvoorziening die in het betreffende geval maatwerk biedt.
2. Voordat het college een maatwerkvoorziening vervoer maatschappelijke deelname verstrekt, kijkt het college naar de vervoersbehoefte van de cliënt. Daarnaast oordeelt het college of de vervoersbehoefte betrekking heeft op de korte afstand van 0 tot 800 meter, en/of de lange afstand vanaf 800 meter.
3. Als een cliënt beperkingen heeft bij het afleggen van een lange afstand, al dan niet met hulpmiddelen, verstrekt het college de maatwerkvoorziening collectief vervoer. Met de

- maatwerkvoorziening collectief vervoer kan de cliënt jaarlijks een afstand van 2.000 kilometer afleggen. De cliënt betaalt een ritbijdrage aan de vervoerder.
4. Het college verstrekt alleen de maatwerkvoorziening pgb taxivervoer of pgb rolstoeltaxi als de cliënt heeft aangetoond op medische gronden niet te kunnen reizen met het collectief vervoer.
 5. Het college verstrekt alleen de maatwerkvoorziening auto aanpassing als de cliënt heeft aangetoond op medische gronden niet te kunnen reizen met het collectief vervoer, taxivervoer of rolstoeltaxi. Het college verstrekt de maatwerkvoorziening auto aanpassing alleen als de aan te passen auto niet ouder is dan zeven jaar. Het college verstrekt de maatwerkvoorziening auto aanpassing als blijkt dat het de goedkoopst adequate oplossing is. Daarbij vergelijkt het college de kosten van de noodzakelijke auto aanpassing met de kosten van de anders te verstrekken maatwerkvoorziening vervoer over een periode van zeven jaar.
 6. Als een cliënt beperkingen heeft bij het afleggen van een korte afstand, al dan niet met hulpmiddelen, verstrekt het college de maatwerkvoorziening scootmobiel, driewiel fiets, ouder kindtandem, kinderduwwagen of handbike.

Artikel 17 Herziening, intrekking en terugvordering

1. Het college zal in de in artikel 9 van de Verordening genoemde gevallen overgaan tot het herzien of intrekken van de verleende maatwerkvoorziening in de vorm van zorg in natura dan wel pgb.
2. Als het college het recht op een maatwerkvoorziening, in de vorm van zorg in natura dan wel pgb heeft ingetrokken, zal het college altijd overgaan tot het terugvorderen van de ingetrokken maatwerkvoorziening.

Artikel 18 Inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels treden in werking op 1 januari 2019.
2. Op het moment dat deze beleidsregels in werking treden, worden de op 29 november 2017 vastgestelde Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning ingetrokken.

Artikel 19 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning. Haaksbergen, 28 november 2018

M.E. Kragting
secretaris

G.J. Kok MDR
Burgemeester

Bijlage 1 Basismodule en aanvullende modules

Basismodule

De basismodule huishoudelijke ondersteuning bestaat uit basis schoonmaakactiviteiten en incidentele schoonmaakactiviteiten per bewoonde woonruimte gericht op het resultaat "leefbaar huishouden". De module heeft betrekking op de woonruimten die nodig zijn voor het normale gebruik van de woning én die daadwerkelijk dagelijks in gebruik zijn. Per woonruimte wordt aangegeven welke activiteiten er met welke frequentie per ruimte moeten worden verricht en wat de benodigde tijd is om het resultaat leefbaar huishouden te realiseren. In de normering en tabellen is onderscheid gemaakt tussen reguliere en incidentele activiteiten (tabel 1 en 2). Beide vallen onder de basismodule.

Als eigen mogelijkheden, gebruikelijke hulp en mantelzorg of vrijwilligershulp geen of onvoldoende oplossing bieden, (en ook geen algemene voorziening soelaas kan bieden), kan de gemeente ondersteuning bieden. Het resultaat van de ondersteuning is een leefbaar huis. Dit betekent niet dat alle vertrekken wekelijks schoongemaakt moeten worden. Het betekent dat het huis niet vervuild is en periodiek wordt schoongemaakt om zo een algemeen aanvaard basisniveau van leefbaarheid te realiseren.

Tabel 1: Basismodule huishoudelijke ondersteuning reguliere basisactiviteiten op grond van het HHM-onderzoek

Woonruimte	Basisactiviteit	Frequentie/norm	Tijdbesteding in minuten
Woonkamer	Stof afnemen hoog	1x per 2 weken	3,70
	Stof afnemen midden	1x per week	8,20
	Stof afnemen laag	1x per week	4,30
	Opruimen	1x per week	4,10
	Stofzuigen	1x per week	8,50
	Dweilen	1x per 2 weken	6,30
Slaapkamer	Stof afnemen hoog	1x per 6 weken	2,20
	Stof afnemen midden	1x per week	3,90
	Stof afnemen laag	1x per week	2,40
	Opruimen	1x per week	2,10
	Stofzuigen	1x per week	4,60
	Dweilen	1x per 4 weken	3,60
Keuken	Bed verschonen	1x per 2 weken	8,30
	Stofzuigen	1x per week	3,10
	Dweilen	1x per week	3,10
	Keukenblok (buitenzijde) inclusief tegelwand, kookplaat, spoelbak, koelkast, eventueel tafel	1x per week	9,70
	Keukenapparatuur (buitenzijde)	1x per week	3,00
	Afval opruimen	1x per week	4,70
Sanitair	Badkamer schoonmaken	1x per week	11,70
	Toilet schoonmaken	1x per week	6,20
Hal	Stof afnemen hoog	1x per week	2,00
	Stof afnemen midden	1x per week	2,30
	Stof afnemen laag	1x per week	1,30
	Stofzuigen	1x per week	3,00
	Trap stofzuigen	1x per week	3,20
	Dweilen	1x per 2 weken	2,40
Afstemming/ sociaal contact	Aankomst, vertrek, evt. afstemming derden, contact cliënt	1x per bezoek	21,90

Tabel 2: Basismodule huishoudelijke ondersteuning incidentele activiteiten op grond van het HHM-onderzoek

Woonruimte	Incidentele activiteit	Frequentie/norm	Tijdbesteding in minuten
Woonkamer	Gordijnen wassen	1x per jaar	20,00
	Reinigen lamellen/luxaflex	2x per jaar	1,10
	Ramen binnenzijde	4x per jaar	12,00
	Deuren/deurposten nat afdoen	1x per 8 weken	1,40
	Meubels afnemen (droog/nat)	1x per 8 weken	5,80
	Radiatoren afnemen	2x per jaar	2,40
Slaapkamer	Gordijnen wassen	1x per jaar	16,80
	Reinigen lamellen/luxaflex	2x per jaar	44,60
	Ramen binnenzijde	4x per jaar	8,90

	Deuren/deurposten nat afdoen	2x per jaar	1,60
	Radiatoren afnemen	2x per jaar	0,60
Keuken	Gordijnen wassen	1x per jaar	10,00
	Reinigen lamellen/luxaflex	3x per jaar	15,00
	Ramen binnenzijde	4x per jaar	5,40
	Deuren/deurposten nat afdoen	1x per 8 weken	1,90
	Radiatoren afnemen	3x per jaar	1,10
	Keukenkastjes (binnenzijde)	2x per jaar	5,70
	Koelkast (binnenzijde)	3x per jaar	5,40
	Oven/magnetron (binnenzijde)	4x per jaar	3,40
	Vriezer los reinigen binnenzijde (ontdood)	1x per jaar	5,70
	Afzuigkap reinigen (binnenzijde) - vaatwasser bestendig	2x per jaar	2,00
	Afzuigkap reinigen (binnenzijde) - niet vaatwasser bestendig	2x per jaar	0,60
	Bovenkant keukenkastjes	1x per 6 weken	3,30
	Tegelwand (los van keukenblok)	2x per jaar	2,20
Sanitair	Radiatoren afnemen	2x per jaar	1,30
	Tegelwand badkamer afnemen	4x per jaar	4,10
	Gordijnen wassen	1x per jaar	5,00
	Ramen binnenzijde	4x per jaar	0,80
	Reinigen lamellen/luxaflex	3x per jaar	15,00
Hal	Radiator afnemen	2x per jaar	0,60
	Deuren/deurposten nat afdoen	2x per jaar	3,00

Module Extra hygiëne

Deze module kan worden ingezet als een cliënt vanwege objectiveerbare (medische/fysieke) belemmeringen onvoldoende resultaat kan bereiken met de basismodule. Aanleiding voor de inzet van deze aanvullende module kan zijn:

medische beperkingen waardoor een meer dan gebruikelijke hygiëne noodzakelijk is;
medische/fysieke beperkingen die leiden tot een snellere vervuiling van het huis.

De extra noodzakelijke huishoudelijke ondersteuning dient een medische/fysieke oorzaak te hebben, die aantoonbaar is. Voorbeelden hiervan zijn (niet limitatief) ernstige klachten ten gevolge van COPD, medisch geobjectiveerde allergie voor huisstofmijt of een hogere vervuilingsgraad door gebruik van noodzakelijke hulpmiddelen.

De module Extra hygiëne is qua activiteiten gelijk aan de basismodule. Alleen de frequentie van (enkele van) de activiteiten verschilt met de basismodule. De module Extra hygiëne kan worden ingezet wanneer uit onderzoek door de consulent van de gemeente vanwege een objectiveerbare beperking van de cliënt blijkt dat de ondersteuning bij het huishouden die de cliënt nodig heeft de basismodule overstijgt en wanneer er sprake is van een van bovenstaande redenen waardoor extra hygiëne in het huishouden noodzakelijk is. Bij de module Extra hygiëne is geen vaste frequentie te noemen bij huishoudelijke activiteiten. Dit omdat dit per cliënt verschillend kan zijn. De consulent beschrijft in het ondersteuningsplan welke specifieke activiteiten, in welke ruimte met welke frequentie, moeten worden verricht bij de cliënt.

Bij de module Extra hygiëne wordt onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar huishoudelijk werk aan de hand van de desbetreffende activiteiten. Het is mogelijk dat de cliënt extra ondersteuning nodig heeft bij zowel het licht als zwaar huishoudelijk werk, maar het is ook mogelijk dat dit bij een van beide noodzakelijk is. De maximale omvang van de module Extra hygiëne is 90 minuten per week, of maximaal 78 uren per jaar. In tabel 3 zijn de activiteiten voor de module Extra hygiëne opgenomen:

Tabel 3: Overzicht activiteiten module Extra hygiëne op grond van de normen uit het ClZ protocol

Activiteiten	Tijdbesteding in minuten per week
Licht huishoudelijk werk	30 minuten
Zwaar huishoudelijk werk	60 minuten

Module Wasverzorging

Ondersteuning ten behoeve van deze module wordt geboden als een persoon een belemmering heeft bij het op orde en schoon houden van de kleding en het linnen- en/of beddengoed. Het doel van dit resultaat is de beschikking hebben over schone en draagbare kleding en linnen- en/of beddengoed. Verwacht mag worden dat een cliënt beschikt over een wasmachine en droger. Als er geen wasmachine of droger is, behoort het realiseren van een wasmachine of droger tot de verantwoordelijkheid van de cliënt. Daarnaast wordt van cliënt verwacht al het mogelijke te doen om het ontstaan van extra en/of zware was te beperken. Door bijvoorbeeld incontinentiemateriaal of anti-allergieproducten te gebruiken. Er worden gemiddeld vijf wassen per twee weken gedaan. Dit betekent een frequentie van twee en halve (2,5) was per week, voor een meerpersoonshuishouden. Voor een eenpersoonshuishouden betreft dit gemiddeld twee wassen per week.

De vaststelling van de inhoud van de module vindt plaats door een individuele weging met afstemming op de individuele situatie. De module is aanvullend op de basismodule. In tabel 4 zijn de activiteiten voor de module Wasverzorging opgenomen:

Tabel 4: Overzicht activiteiten module Wasverzorging op grond van de normen uit het HHM onderzoek

Activiteiten	Frequentie	Tijd per keer (min)*	Tijd per was (min)*
Wasgoed sorteren en wassen in wasmachine	1 keer per week	1,8 / 2,5 = 0,7	3,7
Wasgoed ophangen en afhalen	Elke was	6,8	3,0 Totaal =
Wasgoed drogen in de droger	Elke was	4,9	Gewogen gemiddelde 5,9
Wasgoed vouwen en opbergen	Elke was	7,5	7,5
Totale tijd per was 17,1			
Wasgoed strijken (bovenkleding)	1 x per week	19,8	N.v.t.

Naast deze activiteiten zijn er ook nog factoren waardoor meer hulp bij de wasverzorging noodzakelijk kan zijn. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Thuiswonende kind(eren) jonger dan 16 jaar;
- Bedlegerige cliënten;
- Extra bewassing in verband met overmatige transpiratie, incontinentie, speekselverlies, etc.

Als sprake is van bovenstaande factoren dan kan aanvullend op de module Wasverzorging extra ondersteuning van 30 minuten per factor per week worden ingezet.

Module Regie

Deze module wordt ingezet wanneer de cliënt niet in staat is tot regie en planning van de werkzaamheden met betrekking tot het organiseren van huishoudelijke taken. Behalve dat er huishoudelijke taken moeten worden overgenomen, heeft de hulp, aansturende en regietaken. Daarbij geldt voor de hulp een extra verantwoordelijkheid bij het signaleren van ongewenste situaties of toenemende kwetsbaarheid bij cliënt. Ook kan ondersteuning (al dan niet aan de gezonde partner) bestaan uit het helpen handhaven, verkrijgen of herkrijgen van structuur in het huishouden.

Het doel van het voeren van de regie over het huishouden is, naast een leefbaar huishouden, ook het ondersteunen bij het organiseren van het huishouden. Het overnemen van de regie over het huishouden kan noodzakelijk zijn als in redelijkheid niet meer van cliënt verwacht kan worden dat hij zelfstandig beslissingen neemt bijvoorbeeld bij een terminale situatie of als disfunctioneren dreigt ten gevolge van dementie. Dat kan zich uiten in vervuiling (van de woning of kleding), verwaarlozing (eten en drinken) of ontredde van zichzelf of van afhankelijke huisgenoten waardoor het functioneren in huis maar ook buitenshuis belemmerd wordt. De hulp dient bij het uitoefenen van de ondersteuning zoveel mogelijk de cliënt te betrekken bij het maken van keuzes. Daarbij dient aangesloten te worden bij de capaciteiten, intellectuele vaardigheden en leervermogen van de cliënt. Bij een deel van deze groep zal geen sprake zijn van ontwikkelingsmogelijkheden, eerder van afnemende zelfredzaamheid. Bewaken of het nog verantwoord is dat cliënt zelfstandig woont, is daarom onderdeel van deze module. De resultaten uit deze module krijgen vorm door een gespecialiseerde hulp in te zetten. De vaststelling van deze module vindt plaats in een individuele weging en wordt afgestemd op de individuele situatie. In tabel 5 zijn de activiteiten voor de module Regie opgenomen.

Tabel 5: Overzicht activiteiten module Regie op grond van de normen uit het CIZ protocol

Activiteiten	Tijdbesteding in minuten per week
Organisatie van huishoudelijke taken	30 minuten
Plannen en beheren van middelen m.b.t. het huishouden	30 minuten

Naast deze activiteiten zijn er ook nog factoren waardoor meer hulp noodzakelijk kan zijn bij het voeren van de regie/organiseren van het huishouden. Hierbij kan gedacht worden aan (meerdere opties mogelijk):

- Thuiswonende kinderen jonger dan 16 jaar
- Psychogeriatrische problematiek en/of gedragsproblematiek
- Communicatieproblemen als gevolg van beperkingen, niet door het niet machtig zijn van de Nederlandse taal.

Als sprake is van bovenstaande factoren dan kan aanvullend op de module Regie extra ondersteuning van 30 minuten per factor per week worden ingezet. Daarnaast is het mogelijk dat de cliënt extra ondersteuning nodig heeft bij advies, instructie en voorlichting gericht op een of meerdere activiteiten in het huishouden voor de maximale duur van zes weken. Hiervoor gelden de volgende activiteiten (tabel 6)

Tabel 6: Overzicht activiteiten sub-module instructie op grond van de normen uit het CIZ protocol

Activiteiten	Tijdbesteding in minuten per week
--------------	-----------------------------------

Instructie omgaan met (technische) hulpmiddelen	30 minuten
Instructie huishoudelijke taken; boodschappen doen, maaltijd bereiden, het licht en zwaar huishoudelijke werk, de was-verzorging en de dagelijkse organisatie van het huishouden	30 minuten (maximaal 90 minuten per week en dit komt bovenop de normtijd die geldt voor overnemen van de activiteit)

Module Maaltijden

Deze module bestaat uit activiteiten die moeten worden verricht om het resultaat "beschikken over benodigde dagelijkse maaltijden" te bereiken. De cliënt is niet in staat op eigen kracht of met behulp van zijn netwerk dit resultaat te behalen.

Sinds 1 januari 2015 valt ondersteuning bij de maaltijden gedeeltelijk onder de Wmo 2015. Het (voor)bereiden van maaltijden en het eventueel begeleiden (stimuleren of herinneren) bij de maaltijden vallen onder de Wmo 2015. Als de cliënt niet zelfstandig eten en drinken kan nuttigen, dat wil zeggen in zijn mond kan stoppen, of wanneer er een medische noodzaak is voor de maaltijdondersteuning (denk hierbij bijvoorbeeld aan de noodzaak van bijvoeding in verband met ernstige ondervoeding) valt de hulp of het toezicht die de cliënt hierbij nodig heeft onder de Zorgverzekeringswet (Zvw).

De vaststelling van de inhoud van de module vindt plaats door een individuele weging met afstemming op de individuele situatie. De module is aanvullend op het basispakket. In tabel 7 zijn de activiteiten voor de module Maaltijden opgenomen:

Tabel 7: Overzicht activiteiten maatwerkmodule Maaltijden op grond van de normen uit het CIZ protocol

Activiteiten	Frequentie	Tijdbesteding in minuten per maaltijd
Broodmaaltijd bereiden (smeren)	Maximaal twee	
Broodmaaltijd klaar zetten, tafel dekken	keer per dag	15 minuten
Koffie/thee zetten		
Afwassen of in/uitruimen vaatwasmachine		
Warme maaltijd bereiden, koken of opwarmen	Maximaal één keer per dag	15 minuten (opwarmen) 30 minuten (koken)
Warme maaltijd klaar zetten, tafel dekken		
Koffie/thee zetten		
Afwassen of in/uitruimen vaatwasmachine		

Naast de genoemde activiteiten in tabel 7 zijn er ook nog factoren waardoor meer hulp bij de maaltijden noodzakelijk kan zijn. Hierbij kan gedacht worden aan ondersteuning bij de maaltijd bij kinderen jonger dan 12 jaar.

Als sprake is van bovenstaande factoren dan kan aanvullend op de module Maaltijden extra ondersteuning van 20 minuten per maaltijd worden ingezet. Daarnaast is het mogelijk dat cliënten ondersteuning behoeven bij de boodschappen. Hiervoor geldt dat bijvoorbeeld een boodschappenservice geboden via een supermarkt voorliggend is. Eigen keuzes, zoals de keuze voor speciaal voedsel dat maar beperkt wordt aangeboden, waardoor extra reizen nodig is of het doen van boodschappen in een groot aantal winkels, resulteert niet in extra tijd voor boodschappen doen. Voor de boodschappen gelden de volgende activiteiten (tabel 8).

Tabel 8: Overzicht activiteiten sub-module Boodschappen op grond van de normen uit het CIZ protocol

Activiteiten	Tijdbesteding in minuten per week
Boodschappen samenstellen	60 minuten
Boodschappen inkopen	
Boodschappen opslaan	

Naast deze activiteiten zijn er ook factoren waardoor meer hulp noodzakelijk kan zijn bij de boodschappen. Hierbij kan gedacht worden aan (meerdere opties mogelijk):

- Leefeenheid van meer dan vier personen
- Thuiswonende kinderen jonger dan 12 jaar

Als sprake is van bovenstaande factoren dan kan aanvullend op de module Maaltijden extra ondersteuning van 60 minuten per week worden ingezet.

- Afstand tot dichtstbijzijnde winkel is meer dan 2 kilometer

Als sprake is van bovenstaande factor dan kan aanvullend op de module Maaltijden extra ondersteuning van 30 minuten per week worden ingezet.

Module Zorg voor minderjarige kinderen

Het zorgen voor kinderen is een taak van ouders en/of verzorgers. Dat geldt ook voor ouders die door beperkingen niet in staat zijn hun kinderen te verzorgen. Uitgangspunt is hierbij dat bij uitval van één van de ouders, de andere ouder deze zorg of zijn aandeel in de zorg daar waar mogelijk overneemt.

Op grond van gebruikelijke zorg hoeft het college niet te compenseren. Het college ondersteunt alleen als ouders door acuut ontstane problemen een oplossing nodig hebben voor minderjarige, gezonde

kinderen. De ondersteuning is dus per definitie tijdelijk, in afwachting van een structurele oplossing. Een indicatie wordt afgegeven met een maximale duur van drie maanden om ouders/verzorgers de mogelijkheid te bieden een oplossing te creëren. Van hen mag worden verwacht dat zij zich tot het uiterste zullen inspannen om die oplossing zo snel mogelijk te vinden. Daarbij dient ook betrokken te worden of de persoon aanspraak kan maken op ondersteuning via de zorgverzekering. Individuele ondersteuning voor structurele opvang van kinderen is niet mogelijk binnen de Wmo 2015. Het passen op kinderen valt niet onder dit resultaat.

Tijdens het keukentafelgesprek worden alle mogelijkheden met de cliënt besproken. Zijn er algemene, collectieve of voorliggende voorzieningen aanwezig die tot het gewenste resultaat kunnen leiden? Of kan de cliënt op eigen kracht, of met behulp van mensen om zich heen zorgen voor de kinderen? Als dit niet het geval is, kan de gemeente de module Zorg voor minderjarige kinderen inzetten. In tabel 9 zijn de activiteiten de module Zorg voor minderjarige kinderen opgenomen.

Tabel 9: Overzicht activiteiten module Zorg voor kinderen op grond van de normen uit het CIZ protocol

Activiteiten	Tijdbesteding in minuten per activiteit per kind
Naar bed brengen / uit bed halen	10 minuten
Wassen en kleden	30 minuten
Eten en/of drinken geven	20 minuten (broodmaaltijd) of 25 minuten (warme maaltijd)
Babyvoeding (flesje/ borstvoeding)	20 minuten
Luier verschonen	10 minuten
Naar school/crèche brengen/halen	15 minuten (per gezin)